

Berørte grunneire
Berørte kommuner
Østfold fylkeskommune
Andre instanser

Saksbehandler, innvalgstelefon
Geir Hardeng, 69 24 71 22

Oppstart av 9 områder med fremskyndet frivillig skogvern i Østfold

I henhold til Naturmangfoldloven § 42 kunngjøres herved at Fylkesmannen i Oslo og Viken nå skal utarbeide konkrete verneforslag for flg. barskogsområder i Østfold, se vedlagte kart med UTM-km-posisjoner:

1. Burumtjern, Marker	Ca 5 km V for Ørje
2. Holene, Eidsberg	Ca 2 km V for Mysen
3. Jyrihelleren, Eidsberg	Ca 11 km SSØ for Mysen og ca 9 km NV for Ørje
4. Lilleøya, Halden	N i Femsjøen, ca 8 km NØ for Halden sentrum
5. Matholhøgda, Aremark	Inntil riksgrensen, ca 5 km Ø for Aremarksjøen
6. Prestebakkefjella, Halden	Ca 18 km SØ for Halden sentrum og ca 3 km NØ for Prestebakke
7. Stueåsen, Sarpsborg	Grenser til Minge vannet, ca 10 km N for Sarpsborg sentrum
8. Sætre, Trøgstad	Grenser til Øyeren, ca 13 km NNV for Skjønhaug, N i Båstad
9. Holli, Spydeberg	Ca 5 km N for Spydeberg sentrum

Oppstart av vernesakene avrettes i lokalpressen. Konkrete verneforslag (kart og utkast til verneforskrift) vil deretter bli sendt på formell høring til grunneiere, kommuner, fylkeskommunen, statlige etater, næringsorganisasjoner og ideelle organisasjoner lokalt og sentralt.

Fremskyndet saksbehandling

Ved frivillig skogvern blir normalt en verneavtale om erstatning, avgrensning og vernebestemmelser (verneforskrift) inngått for hvert område mellom staten og grunneiere **før** oppstart av vernesaken.

For å få en raskere gjennomføring av sakene meldes nå oppstart - og en senere høring - *før* avtaler med grunneierne er inngått. Ved at beregning av erstatning og et tilbud til grunneiere kan utarbeides parallelt med oppstart og høring, spares mye tid. Målsettingen er at flest mulig av sakene skal avklares og vedtas i løpet av 2020. Fremgangsmåten over er akseptert av de berørte grunneierne og av Miljødirektoratet.

En fremskyndet saksbehandling endrer ikke grunneiernes rett til når som helst i prosessen å trekke seg fra vernesaken. *Dersom det ikke oppnås enighet om erstatning mv. for et område, vil vernesaken ikke bli realisert.*

Det er tidligere realisert fremskyndet skogvern i Østfold, med 8 områder og 2 utvidelser i 2016 og 6 områder i 2018-19.

Verneverdier

Vern av skog er en prioritert miljøvernoppgave. Alle vernesaker om skog i Østfold i nyere tid er basert på frivillige løsninger med grunneiere. Formålet er å bevare områder med eldre skog og med tilhørende biologiske mangfold i form av arter, naturtyper og økosystemer. I de fleste områdene opptrer sjeldne og truede arter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Hva innebærer vernet?

En fredning får konsekvenser for bruk og utnyttelse av områdene. Verneformålet tilsier at skogen skal gis fri utvikling uten hogst eller fjerning av døende og døde trær. Tiltak som medfører endringer av naturmiljøet vil være forbudt, så som økonomisk motivert skogskjøtsel, grøfting, veibygging, oppføring av bygninger, nydyrking o.l. Det kan imidlertid gjøres enkelte lokale tilpasninger som unntak fra vernebestemmelsene, eller det kan gis adgang til dispensasjon i spesielle tilfeller. Bruk og vedlikehold av evt. eksisterende bygninger / installasjoner m.v. kan videreføres - og eksisterende stier/løyper kan fortsatt vedlikeholdes. Eiendomsretten, herunder rett til jakt og fiske, opprettholdes som nå.

Offentlige føringer

Ved behandling av St.meld. nr.25 (2002-03) sluttet Stortinget seg til regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. St.meld. 25 trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet. Det ble lagt til grunn at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene fra Norsk Institutt For Naturforskning og Skogforsk – *Evaluering av skogvernet i Norge*. I stortingsmeldingen ble frivillig vern trukket frem som en viktig strategi for fremtidig skogvern i Norge.

Meld. St. 14, 2015-16, *Natur for livet*, med Innst. 294 S fra Energi – og miljøkomiteen, understrekes betydningen av skogvernet og at arbeidet med frivillig vern skal videreføres: *Stortinget ber regjeringen sette et mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 pst. av skogarealet*. Til nå er ca 4,7 % av skogen i Norge vernet i naturreservater og i nasjonalparker.

Videre saksgang

I samråd med berørte grunneierne via skogeierforeningene *Viken* og *Glommen*, utformer Fylkesmannen nå et verneforslag for hvert område, bestående av et vernekart med nøyaktig avgrensning og et utkast til vernebestemmelser (verneforskrift etter Naturmangfoldloven). Forslagene sendes deretter på formell høring til grunneiere, kommune, fylkeskommunen, diverse instanser, foreninger og lag – lokalt, i fylket og sentralt. Fylkesmannen sammenfatter de innkomne uttalelser og gir sine tilrådninger til Miljødirektoratet, som igjen gir sin anbefaling til Klima – og miljødepartementet. Departementet fremmer sakene for Kongen i statsråd, som vedtar vernet. Erstatningsutbetalinger følger umiddelbart etter vernevedtak.

Synspunkter *før* konkrete verneforslag utarbeides, som *deretter* skal sendes på høring, kan innen **16. juni 2019** sendes til Fylkesmannen i Oslo og Viken, boks 325, 1502 Moss, eller ved å ta kontakt med undertegnede.

Med hilsen

Karsten Butenschøn (e.f.)
Seksjonssjef

Geir Hardeng
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandler: Geir Hardeng, tlf. 69 24 71 22. Mail: fmosgha@fylkesmannen.no

Kopi:

- Skogsakkyndige for grunneiere i Viken Skog: Svein Ekanger, tlf. 90 62 12 40 / se@viken.skog.no
- Skogsakkyndige for grunneiere i Glommen Skog: Lars Rundfloen, tlf. 97 07 69 99 / lor@glommen.no
- Statens skogsakkyndige: Simen Bie-Larsen
- Miljødirektoratet (att.: Pål Klevan), boks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim